igiṫ ⁊.ff.de ver.obli.in.l.ſtipulatio iſta in.§.alteri.In ſtatutis vero vide bar.in dicta.l.ſanctio legum. Op.ꝙ iudex inquirere debe at a duobus hominibus boni teſtimonij veritatē vt infra ꝓximo. §.So.hic eūdem allegant inueſtitorez.Ibi diuerſis ſm Ja.de bel.

Ultimo ad materiā huius.§.vide.j.in dicto.§.ſeq.⁊ i dicto.§.ſi inter infra de lege cōra.⁊ ꝑ Ja.ardiz.in ſumma in ti.de cōtē.feu.i rubrica ſi.⁊.§.ſi.in ſi.De materia ꝯpetitorum habes ſupra i primo notabili ⁊ in remiſſionibus ibi adductis.Ja.

Si tres vel. Iſte.§.facit ad titulum noſtrū hoc modo quia cum ex contentione violentie orta inter plures ſuper eo feu.quis eorum eſſet potior in poſſeſſione dubitaretur violatio pacis de qua in iſto titulo. Ideo vt tollatur talis occaſio ānectit imperator hic iſtam.§.prout etiam ſupra dixi in §.precedenti. Et diuiditur in duas partes quoniam in prima declarat ⁊ determinat cāz poſſeſſorij.In ſecūda ꝓuidet i cā petitorij, ſta ibi niſi.Caſus.Quoādo inter plures allegātes diuerſos inueſtitores oritur ꝯtentio ſuꝑ eo feu.quis eorū poſſideat ille debet obtinere ⁊ poſſidere q fuerit probatus pacificus poſſeſſor ſine violētia ꝑ duos teſtes eiuſdē prouincie reſeruato iure aduerſe pti i petitorio.h.d. In tex.ibi ſi tres dic ꝙ idē eēt ſi eēnt duo vt ſenſit gl.ij.hic poſita circa mediū.Ibi beneficio.i.feu.vt dixi i.§.precedēti.Ibi vtriqꝫ ideſt quilibet eorum producebat.Ibi iudex.i.comes in cuꝰ terra hec diſcordia vertitur vt hic in glo.⁊ dixi i.§.ꝓcedēti.Ibi requirat ex officio ſuo vel ēt in forma iudicij vt.j.dicā.Ibi boni teſtimonij ſcilicet q ñ ſunt reprobati ſed ſint idonei vt dixi i.§.precedēti.Ibi cōmorātibus hoc ideo dicit q: vicini melius ſciūt veritatem vt ſtatim dicā.Ibi qḋ iurauerūt.i.qḋ iuramētū ꝓſtiterūt.Ibi abſqꝫ rapina.i.violētia ꝓut expoſui.ſ.in.§.precedēti.Ibi eripiat videlicet ſi ꝓbauerit in petitorio poſtea ſe potiorē obtinebit ⁊ manu militari iuſticia dictāte auferreṫ ab aduerſario ſi tradere noluerit.l.q reſtituere.ff.de rei vendi.ad qḋ facit tex.ſ.de mili.vaſal.in.ſi.⁊ qḋ ibi dixi. No.ꝙ in ꝓbāda poſſeſſiōe ſufficiūt duo teſtes.hec enim eſt regula vt in quocūqꝫ actu duo teſtes ſufficiāt niſi aliud a lege cautum reꝑiatur vt no.in.l.vbi numerus.ff.de teſti.⁊ dixi.ſ.ſi de inueſti.inter do.⁊ vaſal.lis ori.in.c.ſiquis in primo notabili.nec requiritur ꝙ iſti duo teſtes ſint de ꝑibus curie vt colligiṫ ex iſto tex.q indiſtincte loquitur ⁊ tenet bal.de qua materia plene tangiṫ.ſ.quid ſit inueſti.in.§.i. No.probationē poſſe melius ⁊ cōgruētius fieri ꝑ eos de regione q̄ꝫ per alios vt hic ⁊ in.l.cū delanionis i.§.aſinā.ff.de fundo inſtruc.⁊.ff.de ſlu.in.l.i.§.i.Et ē ratio q: preſumūtur melius ſcire q̄ꝫ remoti vt in.l.ſi vicinis.C.de nup.⁊ in.c.ꝑ tuas extra de ꝓba. Op.cū glo.i.ꝙ imo qñ vertiṫ queſtio de eodez feu.dñs poſſit gratificari pro libito poſſidēti abſqꝫ teſtibus dūmō ꝑ aduerſariū nulla fiat ꝓbatio vt.j.de lege cora.i.§.ſi inter.So.ibi litigātes ꝓducebāt vnū ſolū inueſtitorē.hic aūt ꝓducebātur plures ⁊ diuerſi ⁊ ſic iſti caſus nō ſunt cōtrarij ſed aduerſi ⁊ de hoc dixi ēt ſupra in.§.precedēti in prima oppo. Quero cū gl.ij.qd fiet ſi ñ reꝑiatur aliquis teſtis q deponat iſtū poſſediſſe abſqꝫ rapina.Et reſpondet glo.ꝙ iudicabiṫ pro poſſidēte niſi aliud ꝓbetur i ꝯtrarium per aduerſariū iuxta illud dictū beati poſſidētes.⁊c̄.Nam magnū ē ꝯmodū poſſeſſionis vt inſti.de interdic.i.§.retinēde ⁊ in.l.is qui deſtinauit.ff.de rei vendi.⁊ qḋ plene no.in.l.ſicuti §.ſi queraṫ.ff.ſi ſeruitus vendi.⁊.ff.ſi vſuſ.peta.in.l.vti frui in prin.⁊ i.l.ſi.C.ḋ rei vēdi.Et per hoc hēs expeditā gl.vſqꝫ ad ver.i.§.ergo iſto ⁊c̄.

Op.cū eadē glo.ꝙ imo iſte comes ſiue iudex de quo loquitur iſte tex.nō ſit cōpetēs iudex inter hos vaſal.litigātes cū hec cā deberet vētillari corā dño feu.vt.j.de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fe.in.§.penul.Et hec glo.nō ſoluit niſi ꝙ remittit ad ibi no.⁊ i ſumma i ti.apud quē vel quos ⁊c̄.Et hoc voluit glo.vſqꝫ ad ſi.Quare tu ſoluas ꝙ ibi litigātes ꝓducebāt eūdē inueſtitorē ⁊ ſic ꝯſtabat apte de dño.hic vero nō ꝯſtabat apte de dño q: dicti vaſalli ꝓducebāt diuerſos inueſtitores.Et ideo iudex ordinarius ē iudex ꝯpetēs vt hic ⁊ ita ſeꝫ ſit gl.i cōtrario ⁊ doc.hic.Uel potes dicere ꝙ ideo hic iſte comes cognoſcebat de hac cā q: aſſerebaṫ violētiā fuiſſe ꝯmiſſam.vnde ne perueniatur ad violationē pacis ipſe comes ḋ tali diſcordia cognoſcit i ſua terra vt dixi.ſ.in.§.ꝓcedēti de qua materia ſatis ēt dictū eſt.ſ.i ti.de inueſti.in mari.fac.i ſi.⁊.j.an apud iudi.vel do.i.c.i.

Quero ab extra in practica qualiter iſti duo teſtes producentur ⁊ examinabunṫ an in forma iudicij poſt litem cōteſt.ſcḋm formam iuris vt extra vt lite nō cōteſta.ꝑ totum ⁊ in auc̄.de teſtibus in.§.⁊ hoc vero.An vero ex officio iudicis pro inquirenda veritate.Ad hanc queſtionē reſpondet quidā ꝙ iſti tales teſtes debent produci aperte ⁊ in forma iudicij examinari ⁊ ſcḋm formā iuris vt euitemus ſupraſcriptas cōtrarietates.Alij dicunt ꝙ etiaz iudex ex officio ſuo hoc poteſt facere inquirendo veritatem etiam ſi nō ſūt producti apte in iudicio ad teſtimonium ferendum.Et probāt ꝑ.l.ſi.C.de bo.vacan.Et pro hac opi.adduco tex.infra eo.in.§.ſi miles ruſticum.Sed melius ſm Bal.vt producātur apte ſi eſt cauſa ciuilis quoniam iudex nō poteſt ſupplere de facto vt.C.vt que deſūt aduoca.ꝑtium in.l.i.Item q: regulariter in ciuilibus nō ſit iq̄ſitio vt ꝑ Inno.in.c.ad noſtrā extra de iureiuran.⁊ no.in.l.iij.in.§.ꝓterea.ff.de ſuſpec.tuto.Et ibi habes vnam glo.ſingularem q̄ vult ꝙ cōdemnatus ex inquiſitione nō ſit infamis ḋ quo ibi plene per doct.⁊ quod no.in.l.i.C de mō mulctarum. Habes etiā aliā glo.ſingularem in.l.i.in prin.in eo.ti.ſm Bal.ꝙ etiā in ciuilibus rōne pietatis ⁊ pupillaris etatis poteſt iudex inquirere abſqꝫ aliquo libello alicuius accuſantis. Ego aūt quātū ad qōnem formatā concordarē opi.hoc mō ꝙ pars producat plures teſtes vt in pria opi. Sed poſtea iudex eligat ex illis quos voluerit meliores vt in ſcḋa opi.facit.c.inter ſolicitudines extra ḋ purg.ca. Quero qd ſi iſti duo teſtes nō reperianṫ in eadē prouincia ſed in alia an poterunt recipi tales teſtes extra prouinciam ⁊ examinari ⁊ dicit An.ḋ yſer.ꝙ ſic ſcḋm formā.l.iudices ⁊ auc̄.apud eloquentiſſimū.C.de teſti.de quo in.c.inter ſolicitudines. Et no.vnam glo.ſingularē in.l.ſi.C.in qui.ca.ceſſat longo tēpore ꝓſcrip.que dicit ꝙ illud qḋ ſtatuiṫ de prouincia habet locum hodie in quacunqꝫ ciuitate que de ꝑ ſe habet iuriſdictionem de quo dixi in.c.i.ſupra ſi de inueſti.inter do.⁊ vaſal.lis ori. Ultimo ad materiam huius.§.vide in remiſſionibus quas dedi ſupra in dicto.§.proximo ⁊ qḋ dixi in.c.i.ſ.apud quē vel quos ꝯten.feu.eſſe debe.⁊ Inno.in.c.ceterū extra de iudi.⁊ per Cy.in.l.ſi nulla.C.de acq.poſ.⁊ in ſpecu.in prima ꝑte in ti.de petitorio ⁊ poſſeſſorio.§.i.in ver.penul.⁊ ibi Jo.an.Jaco.

Si ruſticus. Iſte.§.legitur tribus modis timore cōtrarij poſiti.j.eo.in.§.ſi miles aduerſus.vbi dicitur ꝙ militi nō poteſt indici pugna niſi per alium qui ſimiliter ſit miles ⁊ natione nobilis ⁊ legitime natus exquo videbaṫ ꝙ iſte.§.nō poſſet procedere cū videatur diſponere cōtrariū.Et pro tanto qdaz intelligūt ꝙ in iſto.§.nō diciṫ ꝙ miles iſte accuſatus habeat neceſſe pugnare.ſed ſolū ſe expurgare ⁊ inocentiā ſuā ꝑ quattuor teſtes ſacramētales.⁊ ita intelligaṫ iſte tex.ibi dū dicit quarta manu ⁊c̄.Alij intelligūt ꝙ iſte miles iterpellatus fuit ad pugnam ⁊ ꝙ ipſe per pugnaz debeat ſe expurgare.ſ.dando aliuz campionē qui loco ſui pugnā faciat.nō aūt ꝑſonaliter teneaṫ illaz facere ⁊ ita intelligatur iſte tex.Secus aūt ſi ipſe miles interpellaſſet ruſticū ad pugnaz q: tunc ipe miles iterpellatus ⁊ ſimiliter ruſticus iterpellatus debent pugnā ꝑſonaliter facere nec poſſunt facere per campionē.Et ita intellexit glo.ſoluēdo predictū cōtrariū.j.in.§.ſeq.Legitur ⁊ tertio modo ſm Pe.ḋ cer.vꝫ ꝙ q̄ꝫq̄ꝫ iſte tex.appellet iſtū eē ruſticuꝫ nō dꝫ intelligi ꝙ eſſet vere ruſticus.ſ.agricola.Sed ideo appellat iſtū ruſticū q: habitabat in iure prout faciūt interdū nobiles in multis locis.Iſti.n.tales habitātes in rure poſſunt appellari ruſtici vt dixit Cy.in.l.ſi.C.de teſta.Sed ego tenebo ꝑmā lec.que magis applaudet lr̃e.⁊ eam leq videtur Ja.de bel.Et ſcḋz eaz in ſumma hoc intēdit.ſi ruſticus accuſat militē de pace violata iurando ꝙ nō facit aio calūniādi dꝫ dictus miles ſe purgare ꝑ ſuū iuramētū ⁊ per ſacramētū aliorū quattuor teſtiū hoc idē affirmantium h.d. Et diuidiṫ in duas ꝑtes q: in pria ponit formā qualr̄ ruſticus ſe debeat hr̃e in accuſando militē.In ſcḋa qualr̄ miles accuſatus ſe ḋbeat excuſare ⁊ purgare.ſcḋa ibi manu.In tex.ibi ruſticus qs dicatur ruſticus vide Cy.in.d.l.ſi.⁊ qḋ dixi ~~ſupra~~ eo.in.§.ſiqs ruſticus.Ibi militem quis dicatur ⁊ quare vide qḋ dixi ſupra imperator lotha.euge.pape in.c.i.Ibi pulſans.i.vocans ipſum ad iudicium ⁊ accuſans eum de pace violata vt exponit glo.infra in.§.ſequen.Et exemplifica vt quia ipſum verberauit prout tradiṫ ſupra eo.in.§.ſiquis aliquem. Ibi manu ſua hoc eſt corporaliter tangendo ſcripturam ſuper qua iurauit cum manu vt no.gl.i.infra ḋ pace iura fir.in.§.ſacramenta.Ibi voluntarie.i.nō per calūniam nec acri animo ſeu aſto ſcḋꝫ vulgare lombardum vt hic dixit glo.allegando aliquas ꝯcordantias in lombarda que ꝑ hoc eſt expedita.Ibi neceſſarie.Subaudi quia nō poteſt aliter ſecum in pace viuere niſi iuſticia mediante ipſum ad iudiciū vocando.Ibi manu q̄rta.i.cum quattuor ſacramentalibus teſtibus ſm Jac.de bel.q manu tactis ſcripturis corporaliter iurabunt ⁊ deponent ꝑ eorum ſacramentum credulitatis ⁊ conſcientie.Ita eſſe quemadmo.iſte miles